

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Паливода Т.В.

*головний спеціаліст відділу правової роботи
управління правового забезпечення,
Міністерство культури України*

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ КНИГОВИДАВНИЧОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ

В сучасних умовах з метою збереження від еміграції і розвиток людського інтелектуального та культурного потенціалу України, книговидавнича галузь слугуватиме інноваційним та креативним підходом подолання матеріальної і духовної кризи людини в державі. Відповідно, пропонуємо власну узагальнену розробку стратегії розвитку книговидавничої галузі в Україні, що складається із таких етапів.

Етап 1. Аналізування чинників впливу на розвиток книговидавничої галузі в Україні.

Так, основними зовнішніми чинниками впливу можуть бути:

глобалізація;

безпека в державі;

політична заангажованість в державі;

висока іноземна конкуренція на вітчизняному книговидавничому ринку через державні податкові утиски вітчизняних виробників та розповсюджувачів книг;

масова пропаганда альтернативних засобів розваг;

правові колізії та прогалини у вітчизняному законодавстві;

еміграція талановитої молоді за кордон;

низький розвиток вітчизняного поліграфічного машинобудування;

низький рівень вітчизняного редакційно-видавничого та поліграфічного обладнання;

обмеженість щодо застосування різноманітних інноваційних технологій;

високий рівень митних платежів;

та інші.

До внутрішніх чинників вітчизняної книговидавничої галузі можна віднести такі показники розвитку як:

чисельність фахівців зайнятих у галузі;

обсяг виробництва видавничої продукції у паперовому та електронному вигляді;

обсяг реалізації на вітчизняному ринку;

обсяг експорту;

обсяг реалізації перекладених книг з української на іноземні мови;

обсяг реалізації перекладених книг з іноземних мов на українську мову;

обсяг перевидання української та світової класики українською мовою;
обсяг виробництва і реалізації навчальної, наукової, пізнавальної та дитячої літератури;
та інші.

Етап 2. Планування книговидавничої галузі на основі логістичного процесу «виробництво – збут».

Варто зазначити, що від якісного підходу (інноваційних методів та технологій до читацької аудиторії) при формуванні і реалізації логістичного процесу «виробництво – збут» залежатиме успіх і добробут держави.

Так, важливим питанням на сьогодні є залучення іноземних інвестицій у книговидавничу галузь. Тому процес планування необхідно формувати та реалізовувати спочатку як короткострові плани і поступово переходити до довгострокових планів на 5-10 років.

Етап 3. Організування книговидавничої галузі в Україні.

Організування книговидавничої галузі в Україні пропонуємо формувати на двосторонній основі. А саме, з одного боку структуру книговидавничої галузі України варто формувати розгалуженою, що включатиме невеликі видавничі групи та медіа підприємства, розвиток вітчизняного медіаконцерну з виходом на міжнародний ринок, що об'єднував би книжкові, газетні журнальні видавництва різного розміру та такі споріднені галузі – радіоканали, телевізійні та інформаційні мережі. Адже, перевагою у конкурентній боротьбі стане можливість щодо зменшення витрат, максимізація прибутків та розширення економічного та культурного збереження і розвитку в Україні та за кордоном. З іншого боку варто звернути увагу на створення державного підприємства з часткою державного капіталу 51 відсоток. Діяльність даного підприємства забезпечувала б необхідний та доступний обсяг україномовної літератури без нецензурних висловів у всі регіони держави та чітко взаємодіяти з видавцями та поліграфістами.

Етап 4. Мотивування та стимулювання книговидавничої галузі в Україні.

Варто відзначити, що важливим мотивуючим чинником стане прийняття урядового рішення (програми) щодо розвитку книговидавничої галузі спільно із провідними банками держави з надання позики, кредитів на видання навчальної, культурологічної літератури, видання збірок українських класиків, та збірок світової класичної літератури українською мовою, пропаганди української книги у світі, проведення ярмарок, книжкових форумів тощо.

Етап 5. Контролювання книговидавничої галузі в Україні.

Процес контролювання пропонуємо формувати у трьохрівневому вимірі, тобто на рівні держави, суспільства та книговидавців щодо збереження і розвитку людського потенціалу держави. Адже книга повинна бути цікавою, змістовною, читабельною, з красивим оформленням, із обов'язковою позначкою щодо обмеження доступу читання певних вікових категорій читачів («для дітей», «для середнього шкільного віку», «+16 років» тощо).

Отже, з метою розвитку книговидавничої галузі в Україні, в тому числі, державної, потребує переосмислення юристами, економістами, менеджерами, державними службовцями задля суспільного добробуту.